

*Allmänna avtalsvillkor för
transportförsäkring
(för företag och näringsidkare)*

FÖRSÄKRINGSVILLKOR 6059
GÄLLER FRÅN 1.1.2012

INNEHÅLL	SIDA
I CENTRALA BEGREPP	4
2 INFORMATION SOM SKA LÄMNAS INNAN FÖRSÄKRINGSAVTALET INGÅS	4
2.1 Försäkringsbolagets informationsplikt	4
2.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt	4
3 FÖRSÄKRINGSVÄRDE OCH FÖRSÄKRINGSBELOPP	5
3.1 Försäkringsvärde	5
3.2 Försäkringsbelopp	5
3.3 Över- och underförsäkring	5
4 INTRÄDANDE AV FÖRSÄKRINGSBOLAGETS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET	5
4.1 Inträdande av försäkringsbolagets ansvar	5
4.2 Försäkringsavtalets giltighet	5
5 TRANSPORTER OCH LAGRING SOM INGÅR I FÖRSÄKRINGSAVTALET	5
6 FÖRSÄKRINGSPREMIE	5
6.1 Beräkning av försäkringspremie	5
6.2 Betalning av försäkringspremie	6
6.3 Dröjsmål med premie	6
6.4 Återbetalning av försäkringspremie	6
6.5 Kvittning mot premie som ska återbetalas	6
7 INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID	6
7.1 Försäkringsbolagets informationsplikt	6
7.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt vid fareökning	6
7.3 Försäkringstagarens anmälningsskyldighet när det gäller transporter som ingår i avtalet	6
8 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA EN SKADA OCH ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV EN SKADA	7
8.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifterna	7
8.2 Reklamations- och anmälningsskyldighet	7
8.3 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada	7
8.4 Påföljder vid försummelse av skyldigheter	7
9 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL	7
10 IDENTIFIKATION	7
11 DEN SOM HAR RÄTT TILL ERSÄTTNING	7
12 ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE	8
12.1 Ersättningsökandens skyldigheter	8
12.2 Försäkringsbolagets skyldighet	8
12.3 Preskription av ersättningsärende	8
12.4 Betalning till fel person	8
12.5 Kvittning	8
13 FÖRSÄKRINGERSÄTTNING	8
13.1 Fastställande av ersättning	8
13.2 Som ersättning betalas försäkringsbeloppet eller en del av detta	8
13.3 Reparationskostnader	9
13.4 Ersättning för manko eller läckage	9
13.5 Värdeminskning	9
13.6 Försäkringsbolagets maximala totalansvar per transport och/eller lagring	9
13.7 Försäkringsbeloppet som maximalt ersättningsbelopp	9
13.8 Över- och underförsäkring	9
13.9 Dubbelförsäkring	9

14 FÖRSÄKRINGSBOLAGETS REGRESSRÄTT	9
14.1 Försäkringsbolagets regressrätt gentemot tredje man	9
14.2 Försäkringsbolagets regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller en person som identifieras med den försäkrade	10
15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL	10
15.1 Ändring av försäkringsvillkoren och premiegrunderna under försäkringsperioden	10
15.2 Ändring av försäkringsavtalet eller premiegrunderna vid övergång till ny försäkringsperiod	10
16 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE	10
16.1 Tidsbestämt försäkringsavtal eller försäkringsavtal som rör engångstransport	10
16.2 Försäkringstagarens rätt att säga upp ett fortlöpande försäkringsavtal	10
16.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden	10
16.4 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen i slutet av försäkringsperioden	11
17 TILLÄMPLIGA LAGAR	11
18 SÖKANDE AV ÄNDRING	11

Allmänna avtalsvillkor för transportförsäkring

(för företag och näringsidkare)

Försäkringens villkorstruktur

Varustransportförsäkringen innehåller:

- Allmänna avtalsvillkor för transportförsäkring 6059,
- Allmänna villkor för varustransportförsäkring 6057,
- standardtilläggsvillkor.

Om man särskilt har kommit överens om detta och anteckning har gjorts i försäkringsbrevet innehåller försäkringen:

- Allmänna villkor för krigs- och strejkförsäkring för varor
- termoklausul.

Tillämpning av försäkringsvillkoren

Dessa försäkringsvillkor tillämpas på försäkring av företags och näringsidkares transporter inom Finland och från utlandet till Finland, såvida inte annat särskilt har avtalats.

På försäkring av exporttransporter från Finland till länder utanför Norden, transporter inom länder utomlands och mellan länder utomlands kan man vid behov tillämpa de engelska villkoren Institute Cargo Clauses och deras eventuella tilläggsvillkor som anges i försäkringsbrevet, om man särskilt har kommit överens om detta och anteckning har gjorts i försäkringsbrevet eller i försäkringsavtalet.

I CENTRALA BEGREPP

Försäkringsavtalets centrala innehåll fastställs i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet, i Allmänna avtalsvillkor för transportförsäkring 6059 (för företag och näringsidkare), som har bifogats till avtalet eller försäkringsbrevet, och i försäkringsvillkoren.

Försäkringstagare är den som ingår ett försäkringsavtal med försäkringsbolaget eller tecknar en försäkring.

Den försäkrade är den till vars förmån försäkringen gäller.

Försäkringsperiod är den giltighetstid som har antecknats i försäkringsavtalet eller i försäkringsbrevet. Såvida inte annat har avtalats är försäkringsperioden ett år.

Premieperiod är den period för vilken det har avtalats att försäkringspremien ska betalas.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning betalas från försäkringen.

Säkerhetsföreskrifter innebär en i försäkringsavtalet, försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller en i övrigt skriftligt ålagd skyldighet för försäkringstagaren eller den försäkrade att följa de anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av en skada.

Med Lokalförsäkring avses i dessa villkor antingen Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag eller Lokalförsäkringsföreningen, beroende på vem som har beviljat försäkringen.

Med sjöförsäkring avses en transportförsäkring mot den risk som den försäkrade varan utsätts för under en sjötransport. Även om endast en del av transporten utförs till havs eller har varit avsedd att utföras till havs, betraktas hela transporten som en sjötransport.

Med annan transportförsäkring avses en transportförsäkring mot den risk som den försäkrade varan utsätts för under andra transporter än sjötransporter.

Med försäkrad vara avses en laglig handelsvara som anges i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet och som är föremål för transport eller lagring eller annan laglig egendom som särskilt anges i avtalet.

Med näringsidkare avses en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt utövar ett yrke, en rörelse eller någon annan näring i syfte att få inkomst eller rörelsevinst.

Med lastbärare avses en container, ett flak eller motsvarande.

2 INFORMATION SOM SKA LÄMNAS INNAN FÖRSÄKRINGSAVTALET INGÅS

2.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt

Innan ett fortlöpande försäkringsavtal ingås ger Lokalförsäkring försäkringstagaren den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och val av försäkring. Sådan information är till exempel information om Lokalförsäkrings egna försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor.

När det gäller tidsbestämda försäkringsavtal och försäkringsavtal som rör engångstransporter informeras försäkringstagaren om vilka försäkringsvillkor och försäkringspremier som tillämpas.

2.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt

Med försäkringstagare avses här även den försäkrade samt försäkringstagarens eller den försäkrades representant.

Försäkringstagaren ska innan försäkringen beviljas lämna sådana korrekta och tillräckliga uppgifter som kan vara av betydelse för bedömning av Lokalförsäkrings ansvar. Sådana är till exempel information om varan och dess värde, dess skadebenägenhet, transport och transportmedel samt företagets bransch och skadehistorik. Försäkringstagaren ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera upplysningar som denne har lämnat Lokalförsäkring och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren har försummat sin upplysningsplikt är försäkringsavtalet inte bindande för Lokalförsäkring, alternativt kan Lokalförsäkring enligt prövning sänka eller förvägra ersättningen. Vid prövning av påföljderna för försummelsen av upplysningsplikten ska det beaktas vilken betydelse den omständighet som rör den av försäkringstagaren lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften har haft. Utöver det ovan angivna har Lokalförsäkring rätt att säga upp avtalet enligt punkt 16.3.

Om försäkringstagaren har förfarit svikligen har Lokalförsäkring rätt att behålla de betalda försäkringspremierna även om försäkringen förfaller eller upphör under pågående försäkringsperiod.

3 FÖRSÄKRINGSVÄRDE OCH FÖRSÄKRINGSBELOPP

3.1 Försäkringsvärde

Försäkringsvärdet är varans värde enligt handelsfakturan inklusive de transportkostnader som är på den försäkrades ansvar och försäkringspremien. Om försäkringen gäller till förmån för köparen, är försäkringsvärdet det ovan angivna värdet ökat med tio procent.

Om det inte hänför sig någon handelsfaktura till försäkringsobjektet är försäkringsvärdet varans marknadsvärde på den plats och vid den tidpunkt då försäkringen börjar gälla, inklusive de transportkostnader som är på den försäkrades ansvar och försäkringspremien.

När det gäller varans försäkringsvärde kan även annat avtalas i försäkringsavtalet.

3.2 Försäkringsbelopp

Som försäkringsbelopp anges försäkringsvärdet.

Försäkringsbeloppet grundar sig på ett belopp som försäkringstagaren själv har uppgett, och Lokalförsäkring ansvarar inte för att de angivna försäkringsbeloppen motsvarar de verkliga värdena. När Lokalförsäkring tar emot uppgiften om försäkringsbeloppet är Lokalförsäkring inte skyldigt att kontrollera att försäkringsbeloppet är korrekt.

Om försäkringsbeloppet kan dock särskilt avtalas med Lokalförsäkring. Det överenskomna försäkringsbeloppet är bindande för båda parterna, såvida inte Lokalförsäkring påvisar att en ersättning som beräknas på basis av det skulle vara avsevärt större än vad som behövs för att täcka skadan.

3.3 Över- och underförsäkring

Egendomen är överförsäkrad om försäkringsbeloppet överstiger försäkringsvärdet för den försäkrade egendomen.

Egendomen är underförsäkrad om försäkringsbeloppet understiger försäkringsvärdet för den försäkrade egendomen. Vid underförsäkring kvarstår en del av skaderisken på försäkringstagarens ansvar.

Ersättning i skadesituationer behandlas i punkt 13.8.

4 INTRÄDANDE AV LOKALFÖRSÄKRINGS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET

4.1 Inträdande av Lokalförsäkrings ansvar

Såvida det inte har avtalats om någon annan tidpunkt träder försäkringsavtalet i kraft när Lokalförsäkring eller försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt ett antagande svar på den andra avtalspartens anbud.

En försäkringsansökan eller ett antagande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till Lokalförsäkrings representant anses ha blivit överlämnat eller avsänt till Lokalförsäkring.

Om det inte finns någon utredning om vilken tid på dygnet ett svar har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

4.2 Försäkringsavtalets giltighet

Försäkringsavtalet är fortlöpande såvida inte annat har avtalats. Ett fortlöpande försäkringsavtal är i kraft en försäkringsperiod i sänder tills någondera parten säger upp det skriftligt minst en månad före försäkringsperiodens utgång.

Om någondera parten säger upp avtalet, antingen på basis av punkterna 16.2, 16.3 och 16.4 eller en bestämmelse i något annat avtal, omfattar försäkringen likväl alla de transporter som har inletts under avtalets giltighetstid. När det gäller övriga risker, till exempel lagring, upphör försäkringsskyddet senast när avtalet upphör.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller under den avtalade tiden. Ett försäkringsavtal som rör en engångstransport gäller under en avtalad, särskilt fastställd transport.

5 TRANSPORTER OCH LAGRING SOM INGÅR I FÖRSÄKRINGSAVTALET

Försäkringsavtalet omfattar de varutransporter och den lagring som hör till försäkringstagarens affärsverksamhet och som har fastställts särskilt i försäkringsavtalet.

Såvida inte annat har avtalats omfattar försäkringsavtalet dock inte en transport över vilken det inte har upprättats ett konossement, en fraktsedel eller ett annat transportdokument.

För att en enskild transport ska kunna inkluderas i försäkringsavtalet förutsätts alltid att transporten börjar under avtalets giltighetstid och att försäkringstagaren enligt en leveransklausul eller ett annat avtal som har ingåtts före transporten bär en risk (risken för varan) eller har en försäkringsskyldighet. Försäkringsavtalet omfattar dock inte transporter där försäkringsskyldigheten ligger hos någon annan part i köpeavtalet eller i ett annat avtal (t.ex. vid köp enligt CIF- eller motsvarande villkor).

En vara som köps under en transport ingår i försäkringsavtalet från och med tidpunkten för när risken för varan eller försäkringsskyldigheten övergår till försäkringstagaren. En förutsättning är att Lokalförsäkring och försäkringstagaren uttryckligen har avtalat om detta i förväg.

Dateringen av det första konossement, lastkvitto, fraktsedel eller annat motsvarande dokument som har upprättats för varutransporten avgör huruvida en transport som i övrigt omfattas av försäkringsavtalet har börjat under försäkringsavtalets giltighetstid. Om dateringen av dokumentet avviker från den begynnelsestidpunkt för ansvaret som anges i transportförsäkringsvillkoren fastställs begynnelsestidpunkten utifrån angivna försäkringsvillkor.

En transport eller lagring som ingår i försäkringsavtalet kan inte i efterhand, inte ens delvis, avlägsnas ur försäkringsavtalet även om köparen, säljaren, speditören eller någon annan skulle ha försäkrat varan på annat håll.

6 FÖRSÄKRINGSPREMIE

6.1 Beräkning av försäkringspremie

Försäkringspremierna beräknas utifrån de premiegrunder och -koef-

ficierter som fastställs i avtalet eller dess bilaga. Om det saknas avtalade premieefficienter prissätts transportförsäkringen från fall till fall.

Om en försäkringspremie som har beräknats med hjälp av premieefficienter understiger den minimipremie som har fastställts i avtalet ska försäkringspremien vara lika stor som minimipremien.

Utöver de försäkringspremier som anges i försäkringsavtalet betalas de skatter eller avgifter som enligt lag tillkommer på försäkringspremien.

Försäkringstagaren ska på avtalat sätt och inom den tid som meddelas av Lokalförsäkring lämna de uppgifter som behövs för beräkning av försäkringspremien. I annat fall har Lokalförsäkring rätt att uppskatta försäkringspremien.

Lokalförsäkring har rätt att med hjälp av en av Centralhandelskammaren godkänd revisor få uppgifter om försäkringstagarens bokföring och handlingar när det gäller försäkringstagarens skyldigheter enligt försäkringsavtalet.

6.2 Betalning av försäkringspremie

Försäkringspremien ska betalas senast på förfallodagen. Om försäkringstagarens betalning inte räcker till för att betala Lokalförsäkrings samtliga premiefordringar, har Lokalförsäkring rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med betalningen.

6.3 Dröjsmål med premie

Om transportförsäkringens försäkringspremie inte har betalats senast på förfallodagen har Lokalförsäkring rätt att säga upp försäkringsavtalet så att det upphör 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

För en försäkringspremie som inte har betalats inom den utsatta tiden utgår dröjsmålsränta för förseningstiden enligt räntelagen.

6.4 Återbetalning av försäkringspremie

Om ett fortlöpande försäkringsavtal upphör före den avtalade tidpunkten har Lokalförsäkring rätt till försäkringspremie endast för den tid under vilken dess ansvar har varit i kraft. Om fastställandet av försäkringspremien i huvudsak påverkas av någon annan faktor än tiden, beräknas Lokalförsäkrings rätt till försäkringspremie på motsvarande sätt utifrån denna faktor. Den återstående delen av en försäkringspremie som redan har betalats återbetalas till försäkringstagaren.

Försäkringspremien återbetalas dock inte om den uppgår högst till den avtalade minimipremien för försäkringen. Utöver det ovan angivna har Lokalförsäkring rätt att som ersättning för de kostnader som skötseln av försäkringen ger upphov till ta ut tio procent av försäkringspremien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 och högst 50 euro.

Om försäkringsbeloppet eller försäkringsobjektet har ersatts i sin helhet under försäkringsperioden eller full ersättning har betalats när det gäller lagring återbetalas ingen premie till denna del för denna försäkringsperiod. Försäkringspremie återbetalas inte heller om det i ärendet har förfarits svikligen i de situationer som avses i punkterna 2.2, 7.2 och 16.3.

6.5 Kvittning mot premie som ska återbetalas

Från en försäkringspremie som ska återbetalas kan Lokalförsäkring dra av försäkringstagarens obetalda förfallna försäkringspremier samt förfallna fordringar som grundar sig på ett försäkringsavtal och Lokalförsäkrings övriga förfallna fordringar.

7 INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

7.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt

Efter att försäkringsavtalet har ingåtts ger Lokalförsäkring försäkringsvillkoren och avtalsvillkoren samt ett försäkringsavtal, ett försäkringsintyg eller ett försäkringsbrev till försäkringstagaren. Om information om innehållet i försäkringsskyddet redan har lämnats på basis av en tidigare kundrelation skickas dessa dokument på försäkringstagarens begäran.

Under försäkringens giltighetstid informerar Lokalförsäkring årligen försäkringstagaren om sådana omständigheter som rör försäkringen och som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren.

7.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt vid fareökning

Försäkringstagaren eller den försäkrade ska utan dröjsmål meddela Lokalförsäkring om det under försäkringsperioden i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som har antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan väsentlig förändring som ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Sådana är till exempel förändringar hos varan, dess transportförpackning eller förpackningsenhet, transportsättet, transportmedlet, rutten eller hanteringsmetoderna som ökar risken för skada.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade försummar sin upplysningsplikt kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid prövning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse den förändrade omständighet som har ökat risken för skada har haft för uppkomsten av skadan.

7.3 Försäkringstagarens anmälningskyldighet när det gäller transporter som ingår i avtalet

Försäkringstagaren ska på det sätt som anges i avtalet och inom den tid som meddelas av Lokalförsäkring meddela alla varutransporter och/eller all lagring som ingår i avtalet. Om försäkringstagaren inte har haft sådana varutransporter och/eller sådan lagring som avses i avtalet ska även detta meddelas.

Om en försäkringstagare uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa underlåter att anmäla en sådan transport eller lagring som avses i försäkringsavtalet eller lämnar oriktiga, missvisande eller ofullständiga uppgifter om en sådan kan ersättningen sänkas eller förvägras.

8 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA SKADA OCH ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV SKADA

8.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifterna

Försäkringstagaren och den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsavtalet, försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligt meddelade säkerhetsföreskrifter. Om försäkringstagaren eller den försäkrade underlåter att iaktta en säkerhetsföreskrift kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid prövning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse underlåtenheten att iaktta säkerhetsföreskriften har haft för uppkomsten av skadan eller skadebeloppet.

8.2 Reklamations- och anmälningsplikt

Försäkringstagaren eller den försäkrade ska

- kontrollera det yttre skicket på den vara som tas emot samt antalet
- göra en skriftlig anmärkning om en upptäckt skada till fraktföraren, dennes representant eller någon annan som ansvarar för skadan innan varan tas emot och kvitteras eller, om skadan inte genast kan konstateras, så snart skadan upptäcks, med beaktande av de tidsfrister som gäller för detta
- utan dröjsmål vidta andra nödvändiga åtgärder för att trygga Lokalförsäkrings rätt att efter att ersättning har betalats kräva skadeersättning av den som med beaktande av skadan är eller kan antas vara ersättningsskyldig
- utan dröjsmål göra en polisanmälan om man kan anta att det ligger ett brott bakom skadehändelsen
- vid behov avbryta uppackningen av en vara ur förpackningen för att i samband med skadeinspektionen kunna utreda vilka faktorer som har inverkat på skadans art och uppkomst
- ta hand om den skadade varan och utan dröjsmål anmäla skadan till Lokalförsäkring eller dess representant samt följa deras instruktioner
- ge Lokalförsäkring möjlighet att inspektera varan.

En skada på varan ger inte försäkringstagaren eller den försäkrade rätt att vägra att ta emot den.

8.3 Skyldighet att avvärja och begränsa skada

- När ett försäkringsfall inträffar eller omedelbart hotar ska försäkringstagaren eller den försäkrade vidta åtgärder för att avvärja eller begränsa skadan och samtidigt se till att den skadade varan inte kommer åt att orsaka skada på den del av försändelsen som är oskadad. Försäkringstagaren och den försäkrade ska följa de instruktioner som Lokalförsäkring eller dess representant ger för att avvärja och begränsa skadan.
- Lokalförsäkring ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för att fullgöra skyldigheten att avvärja och begränsa en skada som ersätts av försäkringen, även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.
- Att försäkringstagaren, den försäkrade eller Lokalförsäkring vidtar åtgärder för att rädda, skydda eller återställa varan påverkar inte rätten att kräva ersättning eller Lokalförsäkrings slutliga ersättningsskyldighet.

8.4 Påföljder vid försummelse av skyldigheter

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat någon av sina ovan angivna skyldigheter kan ersättningen sänkas eller förvä-

gras. Vid prövning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan, skadebeloppet eller uppkomsten av skadevällarens ersättningsansvar.

9 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

Lokalförsäkring är fritt från ansvar om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt har framkallat försäkringsfallet.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om försäkringstagarens eller den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, kan ersättningen till denne sänkas eller förvägras.

Vid övervägande av om ersättningen i ovan nämnda fall ska sänkas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse försäkringstagarens eller den försäkrades åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska arten av försäkringstagarens eller den försäkrades oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

10 IDENTIFIKATION

Vad som har sagts om försäkringstagaren, den försäkrade eller den ersättningssökande i punkterna 7, 8 och 9 samt 12, 15 och 16 gäller på motsvarande sätt i tillämpliga delar

- deras anställda,
- de personer som de ansvarar för, eller
- de personer som fungerar som deras representanter.

11 DEN SOM HAR RÄTT TILL ERSÄTTNING

Rätt till försäkringsersättning har den som uppvisar ett försäkringsbrev som har överförts på behörigt sätt.

Om det inte har upprättats något försäkringsbrev har följande rätt till ersättning:

- försäkringstagaren, om denne bar risken för varan vid skadetidpunkten, eller
- den till vars förmån försäkringstagaren har tecknat försäkringen på basis av sin skyldighet, som bygger på ett avtal (t.ex. försäljning enligt CIF- eller motsvarande villkor), förutsatt att denne även bar risken vid skadetidpunkten (se punkt 5 i villkoren).

Den ersättningssökande ska visa upp en skriftlig utredning – till exempel en handelsfaktura eller ett köpekontrakt av vilket leveransklausulen framgår – över att denne har rätt till ersättning på ovan angivna grunder eller direkt med stöd av lagen, till exempel i egenkap av panthavare.

Lokalförsäkring har rätt att fritt från ansvar betala ut ersättning till den som uppvisar ett försäkringsbrev som har överförts på behörigt sätt. Mot betalning av slutlig ersättning har Lokalförsäkring rätt att få tillbaka sitt utfärdade försäkringsbrev.

Försäkringsskyddet gäller varken direkt eller indirekt till förmån för den som utför transporten eller annan sådan i vars besittning varan

har anförtröts eller som utför uppgifter i anslutning till en försäkrad transport.

12 ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

12.1 Ersättningssökandens skyldigheter

En skada ska utan dröjsmål anmälas till Lokalförsäkring, som ges möjlighet att inspektera varan.

Den ersättningssökande ska till Lokalförsäkring överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Lokalförsäkrings ansvar. Sådana handlingar och uppgifter är till exempel sedvanligt transportdokument, handelsfaktura, reklamation, inspektionsrapport, gravationsbevis eller annan handling med hjälp av vilken det kan konstateras huruvida det handlar om ett försäkringsfall, hur stor skada som har uppkommit och till vem ersättning ska betalas.

Lokalförsäkring är inte skyldigt att betala ersättning förrän ovan angivna utredningar har erhållits.

Om den försäkrade eller annan ersättningssökande efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar, vilka är av betydelse för utredning av försäkringsfallet och bedömning av Lokalförsäkrings ansvar, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

12.2 Lokalförsäkrings skyldighet

Lokalförsäkring betalar ersättning enligt försäkringsavtalet inom en månad efter att Lokalförsäkring har fått ett specificerat ersättningskrav. Om inte alla de utredningar och handlingar som behövs för att avgöra ersättningsskyldigheten och beräkna ersättningsbeloppet har fogats till detta krav betalar Lokalförsäkring ersättning inom en månad efter att dessa handlingar och uppgifter har inlämnats.

Om inlämnandet av handlingarna oskäligt fördröjs av orsaker som inte beror på försäkringstagaren betalas den del av ersättningen som slutligt kan fastställas utifrån de tillgängliga handlingarna.

Om ersättning inte betalas inom den ovan angivna utsatta tiden ska årlig dröjsmålsränta för förseningstiden betalas enligt räntelagen beräknad från den dag då ersättningen senast skulle ha betalats.

12.3 Preskription av ersättningsärende

- Den ersättningssökande ska lämna en skriftlig anmälan om skadan till Lokalförsäkring senast inom en månad efter att den försäkrade transporten har upphört eller sannolikt har upphört eller, om detta inte kan utredas eller tillämpas, den dag då skadan inträffade eller sannolikt inträffade. Om anmälan inte görs går rätten till ersättning helt förlorad.
- Ett specificerat ersättningskrav i pengar ska dessutom framläggas senast inom elva månader efter att den försäkrade transporten har upphört eller sannolikt har upphört eller, om detta inte kan utredas eller tillämpas, efter den dag då skadan inträffade eller sannolikt inträffade. Om regressmöjligheten vid en skada mot den ansvarige eller möjligheten till gottgörelse vid ett gemensamt haveri går förlorad på grund av att ersättningskravet har fördröjts, förlorar den ersättningssökande sin rätt till försäkringsersättning i motsvarande utsträckning.

- Ett specificerat ersättningskrav i pengar ska dock alltid framläggas senast inom tre år efter att den försäkrade transporten har upphört eller sannolikt har upphört eller, om detta inte kan utredas eller tillämpas, efter den dag då skadan inträffade eller sannolikt inträffade. I annat fall går rätten till försäkringsersättning helt förlorad.

12.4 Betalning till fel person

Om Lokalförsäkring betalar försäkringsersättning till någon annan än den som har rätt till försäkringsersättning har Lokalförsäkring dock fullgjort sin skyldighet om Lokalförsäkring vid betalningen har iakttagit den noggrannhet som omständigheterna kräver.

12.5 Kvittning

Från ersättningen kan obetalda förfallna försäkringspremier samt förfallna fordringar som grundar sig på ett försäkringsavtal och Lokalförsäkrings övriga förfallna fordringar dras av.

13 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNING

13.1 Fastställande av ersättning

Som ersättning betalas en direkt och omedelbar kostnad eller förlust som har orsakats av en sakskada, dock högst försäkringsbeloppet, med de avdrag och begränsningar som anges i försäkringsavtalet och försäkringsvillkoren samt i dessa avtalsvillkor (se punkterna 13.6–13.8). Ersättning kan betalas för reparationskostnader, värdeminskning eller den del av försäkringsbeloppet som motsvarar skadan, beroende på vilket som är det mest ändamålsenliga alternativet.

13.2 Som ersättning betalas försäkringsbeloppet eller en del av detta

Som ersättning betalas försäkringsbeloppet eller en del av detta när varan till följd av en händelse som omfattas av försäkringen

- helt har försvunnit eller förstörts eller skadats så att dess ursprungliga egenskaper helt har gått förlorade eller
- har hamnat i ett tillstånd som den inte har kunnat räddas ur till rimlig kostnad inom sex månader.

Om Lokalförsäkring i detta sammanhang har betalat varans försäkringsvärde som ersättning, kan Lokalförsäkring om bolaget så önskar utnyttja sin rätt att bestämma helt över den ersatta varan.

Varan anses ha försvunnit när

- varan till följd av en händelse som omfattas av försäkringen inte har kommit fram inom 60 dagar efter den avtalade eller beräknade tidpunkten för den försäkrade transportens slut eller när det inte är känt var den befinner sig eller, när det handlar om försvinnandet av en hel lastbärare, inom 90 dagar efter den avtalade eller beräknade tidpunkten för transportens slut
- transportmedlet har övergetts och dess last inte har upphittats inom de utsatta tider som anges i föregående punkt eller
- när varan har försvunnit och den inte har upphittats inom 60 dagar efter den beräknade tidpunkten för transportens slut och den som utför transporten eller annan i vars besittning varan har anförtröts skriftligt medger att varan har försvunnit.

13.3 Reparationskostnader

Om ett skadat föremål kan återställas i samma eller motsvarande skick som före skadan genom reparation eller genom att ersätta den skadade delen med en ny del eller en del som motsvarar den ursprungliga, ersätts endast kostnaderna för detta.

Ökade reparationskostnader till följd av ett reparationssätt som försäkringstagaren har valt och som avviker från det sedvanliga eller ett tillvägagångssätt i anknytning till detta (till exempel övertidsarbete eller expressfrakt), ersätts inte.

13.4 Ersättning för manko eller läckage

Vid beräkning av ersättning för manko eller läckage avdras från ersättningen ett överenskommet belopp eller det belopp som enligt handelssed motsvarar sedvanligt svinn.

13.5 Värdeminskning

I övriga fall fastställs varans värdeminskning, såvida inte annat har avtalats, antingen vid avtalsparternas gemensamma besiktning eller vid behov genom en officiell besiktning på det sätt som beskrivs i sjölagen eller, om värdeminskningen inte kan fastställas på detta sätt, genom att varan säljs. Om Lokalförsäkring så kräver ska försäljningen ske genom offentlig auktion.

Värdeminskningen anges i procent genom att jämföra den skadade varans marknadsvärde på bestämmelseorten med marknadsvärdet för en oskadad vara på bestämmelseorten. Som marknadsvärde räknas bruttomarknadsvärdet (inklusive frakt, tull och andra kostnader) så att samma poster ingår i båda jämförelsevärdena. Ersättningen är den andel av försäkringsvärdet som motsvarar värdeminskningen eller av försäkringsbeloppet om försäkringsbeloppet är lägre än försäkringsvärdet.

13.6 Lokalförsäkrings maximala totalansvar per transport och/eller lagring

Lokalförsäkring ansvarar för en försäkrad vara i fråga om varje transportmedel, resa eller lagring högst till det maximala ansvarsbelopp som har antecknats i avtalet.

Om det sammanlagda försäkringsvärdet för de varuförsändelser som är försäkrade med samma försäkringsavtal och som antingen befinner sig i samma lagerförsäkringsobjekt eller samtidigt transporteras med samma transportmedel överskrider det i avtalet angivna maximala ansvarsbeloppet, tillämpas bestämmelserna om underförsäkring på ersättningen (se 13.8).

Lokalförsäkring ansvarar för den del som överskrider det maximala beloppet endast om det särskilt har avtalats om försäkring av den samt om en tilläggspremie innan transporten påbörjas.

13.7 Försäkringsbeloppet som maximalt ersättningsbelopp

Försäkringsbeloppet (punkt 3) utgör maximibelopp för Lokalförsäkrings ersättning för varje transport eller lagring enligt vad som har fastställts i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet.

Lokalförsäkring ersätter dock skäligen och nödvändiga kostnader för att fullgöra skyldigheten att avvärja och begränsa en omedelbart

hotande skada som ersätts av försäkringen, även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Försäkringsbeloppet kan överskridas även i det fall att försäkringen ersätter uppoffring, bidrag eller kostnader i ett gemensamt haveri eller därtill hörande bärgningskostnader och varan senare under samma transport blir föremål även för en annan ersättningsbar skada.

13.8 Över- och underförsäkring

Om en vara är överförsäkrad (punkt 3.3) betalar inte Lokalförsäkring med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat den överförsäkrade egendomen mer i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan och som motsvarar det rätta försäkringsvärdet.

Om en vara är underförsäkrad (punkt 3.3) ersätter Lokalförsäkring med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat den underförsäkrade egendomen endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens rätta försäkringsvärde.

Bestämmelsen tillämpas även vid ersättning av de kostnader som anges i dessa villkor och bidrag vid gemensamt haveri. Om ersättningen av kostnaderna eller bidraget överskrider det belopp som beräknas utifrån underförsäkringen är försäkringstagaren skyldig att betala den överskridande delen till Lokalförsäkring.

13.9 Dubbelförsäkring

Om flera försäkringsanstalter har beviljat en försäkring för en och samma vara i händelse av samma skada är var och en av dem ansvarig inför den försäkrade på samma sätt som om de ensamma skulle ha beviljat försäkringen. Om ett intresse är överförsäkrat när försäkringarna räknas samman har den försäkrade dock inte rätt att sammanlagt få mer ersättning från de olika försäkringarna än skadebeloppet.

Om flera försäkringsanstalter ansvarar för samma skada och de olika ansvarsbeloppen sammanlagt överskrider den ersättning som ska betalas till den försäkrade, delas ansvaret mellan försäkringsbolagen i förhållande till ansvarsbeloppen.

Om en försäkrad vara är försäkrad även av en annan försäkringsanstalt och om denna har ställt ett villkor som helt eller delvis befriar den från ansvar i händelse av dubbelförsäkring, gäller samma villkor även i förhållande till denna försäkring.

14 LOKALFÖRSÄKRINGS REGRESSRÄTT

14.1 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot tredje man

När Lokalförsäkring har betalat ersättning för en skada överförs den skadedrabbades rättigheter gentemot tredje part, som ansvarar för skadan, på Lokalförsäkring till motsvarande belopp.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade genom ett avtal som har ingåtts när skadan har inträffat eller dessförinnan helt eller delvis har avstått från sin rätt gentemot en tredje part, befrias Lokalförsäkring från sitt ersättningsansvar i motsvarande mån.

14.2 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller en person som identifieras med den försäkrade

Lokalförsäkring får helt eller delvis återkräva den ersättning som det har betalats av en försäkringstagare, en försäkrad eller en som de ansvarar för som har

- framkallat försäkringsfallet
- försummat sin upplysningsplikt när avtalet ingicks
- försummat sin upplysningsplikt vid fareökning
- försummat sin skyldighet att iakttä säkerhetsföreskrifterna eller
- försummat sin skyldighet att avvärja och begränsa en skada.

Vid prövning av det ersättningsbelopp som ska återkrävas ska det beaktas vilken betydelse åtgärden eller försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas uppsåt eller arten av oakt-samhet samt förhållandena i övrigt.

15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

15.1 Ändring av försäkringsvillkoren och premiegrunderna under försäkringsperioden

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra försäkringspremierna eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena

- om försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat sin upplysningsplikt när försäkringen tecknades
- om det under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgav för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i de omständigheter som har antecknats i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet har skett en sådan väsentlig förändring som ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- om det i de allmänna förhållanden som rådde när försäkringsavtalet ingicks har skett en sådan väsentlig förändring som ökar risken för skada, som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks. Efter att ha fått kännedom om ovan nämnda omständighet är Lokalförsäkring skyldigt att utan obefogat dröjsmål informera om hur och från vilken tidpunkt försäkringspremierna eller övriga avtalsvillkor ändras.

Om försäkringstagaren inte godkänner de gjorda ändringarna har denne rätt att säga upp försäkringsavtalet inom 14 dygn efter att ha fått kännedom om ändringen. Då upphör försäkringsavtalet den fjortonde dagen kl. 24.00.

15.2 Ändring av försäkringsavtalet eller premiegrunderna vid övergång till ny försäkrings

Lokalförsäkring har rätt att vid övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkoren, försäkringspremierna och andra avtalsvillkor.

Ändringarna tillämpas från början av nästa försäkringsperiod. Lokalförsäkring ska informera om ändringarna senast en månad före början av den nya försäkringsperioden. Försäkringsavtalet fortsätter i ändrad form om inte försäkringstagaren säger upp försäkringsavtalet eller försäkringsskyddet skriftligt före början av den nya försäkringsperioden.

16 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE

16.1 Tidsbestämt försäkringsavtal eller försäkringsavtal som rör engångstransport

Ett tidsbestämt försäkringsavtal upphör vid den avtalade tidpunkt som har antecknats i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet, såvida inte annat följer av dessa villkor. Ett försäkringsavtal som rör en engångstransport gäller endast för den avtalade transporten.

Försäkringsskyddets giltighet behandlas i transportförsäkringsvillkoren.

16.2 Försäkringstagarens rätt att säga upp ett fortlöpande försäkringsavtal

Såvida inte annat har avtalats om uppsägningstiden har försäkringstagaren rätt att säga upp en fortlöpande försäkring genom ett skriftligt meddelande

- att avslutas när som helst under försäkringsperioden,
- inom 30 dygn efter att ett för försäkringstagaren nekande ersättningsbeslutet fattats,
- inom 30 dygn efter att uppgiften om ändring av villkor eller premieförhöjning fattats,
- inom 30 dygn efter att försäkringstagaren har fått uppgift om korrigering av en oriktig uppgift,
- när egendomen som är föremålet för försäkring byter ägare så att försäkringstagarens försäkringsbehov upphör. (Försäkringen kan då avslutas från och med datumet för äganderättens övergång.)

Ifall uppsägningen inte sker skriftligen, är uppsägningen ogiltig.

16.3 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden

Lokalförsäkring har rätt att säga upp en försäkring så att den upphör under försäkringsperioden om

- a) försäkringstagaren underlåter att anmäla en transport eller en lagring som omfattas av avtalet till Lokalförsäkring eller om denne lämnar oriktiga, missvisande eller ofullständiga uppgifter om en sådan och det inte kan påvisas att felet eller försummelsen har orsakats av någon annan än försäkringstagaren
- b) försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar innan försäkringen beviljades
- c) det under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgav för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som har antecknats i försäkringsbrevet eller avtalet har skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- d) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av grov oakt-samhet har underlåtit att iakttä säkerhetsföreskrift
- e) försäkringstagaren eller den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oakt-samhet
- f) försäkringstagaren eller den försäkrade efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar, vilka är av betydelse för bedömning av Lokalförsäkrings ansvar
- g) försäkringstagaren är insolvent eller har försatts i konkurs, eller
- h) betalningen av försäkringspremierna är försenad (se punkt 6.3).

Lokalförsäkring ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligt.

Om försäkringen upphör av de orsaker som anges i punkterna a), g) och h) upphör försäkringen 14 dygn och i övriga fall en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

16.4 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen i slutet av försäkringsperioden

Lokalförsäkring har rätt att säga upp en försäkring så att den upphör i slutet av försäkringsperioden. Uppsägningen ska ske skriftligt senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

17 TILLÄMLIGA LAGAR

På försäkringsavtalet och Allmänna villkor för varutransportförsäkring 6057 samt tolkningen av dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas Finlands lag. Lagen om försäkringsavtal 28.6.1994/543 tillämpas med undantag av dess 9:e kapitel och endast till den del inget annat följer av försäkringsavtalet, dessa allmänna avtalsvillkor, försäkringsvillkoren eller de allmänna nationella och internationella principer som tillämpas på transportförsäkring eller till den del de inte innehåller en motsvarande bestämmelse.

18 SÖKANDE AV ÄNDRING

Talan med anledning av Lokalförsäkrings ersättningsbeslut ska väckas inom ett år efter att parten har fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist, annars går talerätten förlorad.

Meningsskiljaktigheter kring ersättningsbeslut, försäkringen eller försäkringsavtalet avgörs i underrätt på Lokalförsäkrings hemort, såvida inte annat har avtalats. En meningsskiljaktighet i ett ersättningsärende som baserar sig på en sjöförsäkring ska dock utredas av dispaschören som första rättsinstans (lag om utredning av ersättningsärenden genom dispaschör i sjöförsäkringsärenden 10/53).

Dispaschörens arvoden och kostnader betalas av Lokalförsäkring, förutom om den ersättningssökandes krav är uppenbart ogrundat. Både den ersättningssökande och Lokalförsäkring betalar själva de egna partskostnader som uppkommer med anledning av ett ärende.

www.lokalforsakring.fi